

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Naturvårdsenheten

BEVARANDEPLAN

Datum
2007-02-05

Beteckning
511-2006-056522

Skeviks grotta SE0110171

Bevarandeplan för Natura 2000-område (enligt 17§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som skall uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och naturtyperna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

Namn:	Skeviks grotta	Areal:	0,15 ha
Natura 2000-kod:	SE 0110171		
Kommun	Värmdö		
Fastställd av Länsstyrelsen:	2007-02-05		
Områdestyp och status:	SCI-område enligt Art- och habitatdirektivet.		
Ägarförhållanden:	Aktiebolag		
Skyddsform:	Naturminne		

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Dessa naturtyper finns upptagna i bilaga 1 till EG:s habitatdirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna.

Tabell 1. Naturtyper

Naturtypskod	Naturtypens namn	Areal (ha)	Andel (%)
8220	Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar	0,05 (enligt regeringsbeslut 0,15 ha)	30

Ändring av areal enligt tabellen ovan kommer att anmälas till regeringen.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet

Dessa arter finns upptagna i bilaga 2 till EG:s habitatdirektiv respektive bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna.

Tabell 2. Arter

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Artens kod
Inga Natura 2000-arter finns rapporterade från området.		

Bevarandesyfte/-mål för Skeviks grotta

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna och naturtyperna. Vad detta innebär i detta område uttrycks i följande mål:

Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220):

- Arealen av naturtypen ”Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar” skall bibehållas (eller utökas om yttergränsen utvidgas så att hela klippblocken hamnar inom Natura 2000-området).
- Varierade miljöer på bergssluttningarna med allt ifrån solbelysta klippväggar till vattenöversilade klippor i skugglägen, är en förutsättning för artrikedomen.
- De för naturtypen typiska arterna och de ovanliga mossor som finns i området ska kunna fortleva i livskraftiga populationer på lång sikt.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Skeviks grotta ligger i Ormingelandet i Värmdö kommun dryga 2 km norr om Gustavsbergs porslinsindustri. Området utgörs dels av en vertikal brant av Klosterberget och dels av stora stenbumlingar som bildar en grotliknande formation. Inne i ”grottan” växer några almar och alar. Två stigar leder in i utrymmet från var sitt håll. I slutet av 1960-talet byggdes här en liten träläktare som bl.a. användes som teaterscen. Läktaren är numera borta. Den lodräta bergsväggen används flitigt av bergsklättrare, vilket bidragit till att mossor och lavar är mycket sparsamt förekommande. På två stora klippblocken växer däremot rikligt mossor. Grottan är sedan 1960 skyddad som naturminne. Grottan ingår i en större nyckelbiotop där bl.a. lundelm, guldlockmossa, trubbfjädermossa och porellor har hittats.

Beskrivning av arter/livsmiljöer samt förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220):

Skeviks grotta är ingen grotta i egentlig bemärkelse, då den inte är sluten. ”Grottan” utgörs av ett öppet utomhusrum mellan en lodrät bergsvägg på ca 30 m och ett par stora klippblock som troligen slitits loss från urberget av inlandsisen. Mellan ett av blocken och branten finns en ansamling med block av varierande storlek. Över stenbumlingarnas flacka ytor sipprar vatten, vilket ger goda förutsättningar för mossor och lavar.

Två arter i mossfloran är särskilt intressanta, nämligen *Marsupella emarginata* (klipprostmossa) och *Scapania lingulata* (tungskapania). Dessa är ovanliga i regionen och verkar vara beroende av fuktiga förhållanden. Marsuppellan är känd från ca. 15 lokaler i länet och tycks kräva översilade norrbranter. Även Scapanian är känd från omkring 15 lokaler i Stockholms län och växer i fuktiga norrbranter. Båda arterna är troligen känsliga för störningar på de bergsytor där de växer.

Hela den lodräta bergsväggen verkar inte, såsom avgränsningen ser ut idag, ingå i naturminnet/Natura 2000-området. Eftersom denna bergvägg används för klättring, vilket medför ett ganska kraftigt slitage, skulle den hur som helst inte klassas som

naturtyp och denna gräns kan därför få vara som den är. Däremot skulle en utvidgning västerut vara önskvärd så att hela de stora klippblocken hamnar innanför gränsen.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Att substratet lämnas orört.
- Både solexponerade ytor och beskuggade och fuktiga ytor bör finnas.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna av de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Enligt föreskrifterna för naturminnet får grottan ej utsättas för skadegörelse av något slag, såsom schaktning, sprängning etc, som kan medföra att grottan förstörs eller förändras. Eftersom området redan har ett skydd finns i dagsläget inga direkta hot mot naturtypen och dess arter. Viktigt att notera dock är att lav- och mossfloran i området är känslig för slitage.

Bevarandeåtgärder med tidsplan

Gällande regler:

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötsel och för förvaltning av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap. MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning

Grottan är skyddad som naturminne (enligt 7 kap 10 § MB). I föreskrifterna för naturminnet anges vad som gäller för naturminnets bevarande.

Åtgärder:

Tabell 3. Förslag till bevarandeåtgärder för Skeviks grotta:

Område/art	Åtgärd	Tidsplan
Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220)	Inga åtgärder.	

Bevarandestatus i dag

Tabell 4. Bevarandestatus hos ingående naturtyper och arter

Naturtyp/art	Bevarandestatus
Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220)	Gynnsam.

Uppföljning av bevarandemål

För närvarande pågår en basinventering av samtliga Natura 2000-områden. I väntan på dess resultat ges här inga förslag.

Tabell 5. Uppföljning

Naturtyp/art	Att följa upp	Tidsplan
Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220)		

Inventeringar i området och andra referenser:

Länsstyrelsen i Stockholms län. *Naturminnen i Stockholms län*. Rapport 2005:01.

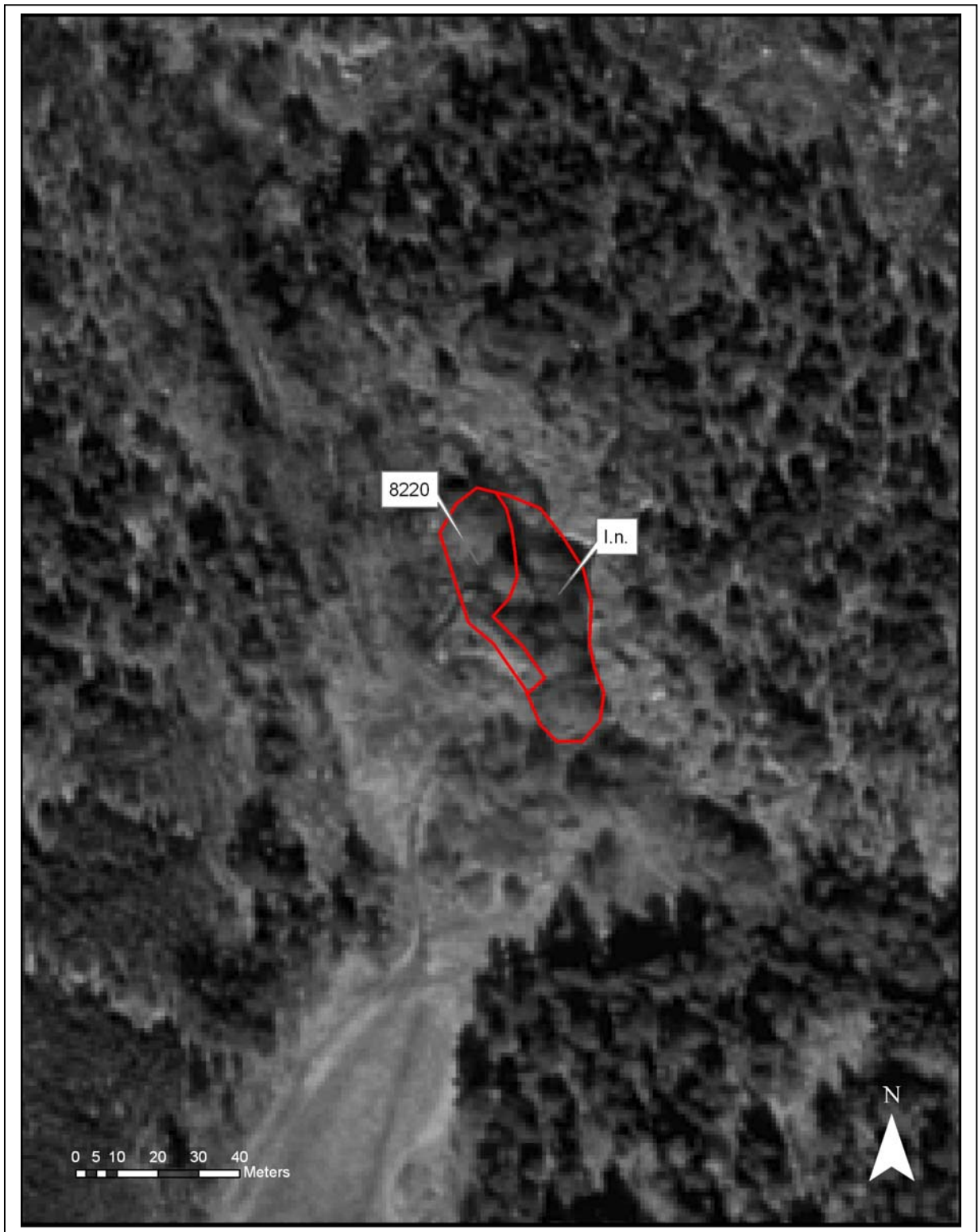
Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 1997.

Artuppgifter:

Jan Edelsjö (mail 2000-02-08)

Karta: Skeviks grotta Natura 2000-område

Ref: ©Lantmäteriet, 2006. Ur Geografiska Sverigedata, 106-2004/188-AB

Natura 2000-området Skeviks grotta och dess naturtyp avgränsas med röd linje på kartan. Bakgrundskarta: Ortofoto, flygår 2000 (lantmäteriet)